

Friluftslivets fellesorganisasjon

Adresse: Nedre Slottsgate 25, 0157 OSLO
Telefon: 23 31 09 80, Telefaks: 23 31 09 89, E-post: post@frifo.no, www.frifo.no
Org. nr.: 971 262 834, Kontonr.: 7154.05.51671

**Direktoratet for naturforvaltning
7485 Trondheim**

Oslo, 29.10.2004

FORSLAG TIL VERN AV VARANGERHALVØYA I FINNMARK FYLKE - HØRINGSUTTALELSE

Vi viser til Deres brev av 1.9.2004 angående høring av forslag til vern av Varangerhalvøya.

Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) representerer de 12 største friluftslivsorganisasjonene i Norge med til sammen over ½ million medlemskap. En av hovedoppgavene for FRIFO er å ivareta allemannsretten og det enkle og naturvennlige friluftslivets vilkår i Norge, herunder naturgrunnet for å drive friluftsliv.

FRIFO støtter forslaget om vern av Varangerhalvøya. Vi mener dette vil være den beste måten å sikre de store nasjonale natur- og friluftslivsinteressene som finnes i dette området.

Verneplanen

Bakgrunnen for framlegget for vern er Stortingsmelding nr 62 (1991-92) "Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge", men forslag om vern av dette området ble allerede fremmet midt på 1960-tallet.

Verneforslaget omfatter tre verneområder på totalt ca 2069,8 km², hvorav ca 1804,7 km² inngår i Varangerhalvøya nasjonalpark, ca 246,2 km² inngår i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde og ca 18,9 km² inngår i Syltefjorddalen naturreservat. Verneforslaget berører kommunene Båtsfjord, Unjárga/Nesseby, Vadsø og Vardø.

Formålet med verneplanen er blant annet å bevare et stort naturområde, tilnærmet fri for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. Området skal også kunne brukes til utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Behov for vern

Den generelle samfunnsutvikling fører til et stadig sterkere press på naturen. Mulighetene for å drive friluftsliv svekkes kontinuerlig ved at attraktive naturområder reduseres i størrelse og kvalitet,

og gjenværende områder gjøres vanskeligere tilgjengelig. Blant annet har inngrepsfrie naturområder i Norge blitt redusert dramatisk i løpet av de siste 100 årene som følge av ulike typer utbygginger og inngrep. Dessverre fortsetter denne utviklingen, og FRIFO mener derfor det nå er svært viktig at vi tar vare på de naturverdiene som fortsatt finnes, både i og utenfor inngrepsfrie områder, blant annet for å ivareta friluftslivet som er en del av norsk kulturarv og som en del av det helseforebyggende arbeidet i Norge.

Det er flere tiltak som kan ha negative konsekvenser for naturmiljøet på Varangerhalvøya. Dette er blant annet steinbrudd, vindmøllepark, veibygging, hyttebygging, gjerdebygging og motorferdsels i utmark

FRIFO støtter derfor opprettelsen av Varangerhalvøya nasjonalpark, Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde og Syltefjorddalen naturreservat. Vi mener dette vil være den beste måten å sikre de store nasjonale natur- og friluftslivsinteressene som finnes i dette området.

Friluftsliv og retten til fri ferdsel

Den frie ferdselsretten (allemannsretten), jf friluftsløven er et grunnleggende fundament for utøvelse av det tradisjonelle friluftslivet i Norge. FRIFO er derfor i prinsippet i mot enhver regulering som kan rukke ved denne retten. Vi kan imidlertid se at det i noen spesielle tilfeller kan være behov for å regulere ferdselen av hensyn til sårbare naturtyper og/eller arter. Det er imidlertid svært viktig at reguleringen ikke legger unødvendige og ikke begrunnede restriksjoner på det enkle og naturvennlige friluftslivet. Bant annet er det viktig at vernebestemmelsene ikke fører til unødvendige restriksjoner eller hindringer på mindre arrangementer i undervisningssammenheng. At medlemmer i frivillige lag og foreninger, skoleelever og studenter blir tatt med på tur i verneområdene og på den måten får et positivt forhold til disse områdene vil være et viktig bidrag til å sikre en framtidsetta forvaltning av disse områdene spesielt, men også for naturen generelt.

Det foreslåtte verneområdet har kvaliteter som er viktig for friluftslivet. FRIFO er derfor glad for at mulighetene for å drive friluftsliv er tatt inn i verneforskriften som en del av verneformålet i nasjonalparken.

FRIFO er fornøyd med at verneforskriften i nasjonalparken ikke er til hinder for vedlikehold av blant annet stier, bruer og skilt. FRIFO er også fornøyd med at verneforskriften gir muligheter for etablering og merking av nye stier med nødvendige bruer og klopper.

Som vi skriver ovenfor mener vi at det viktig at vernebestemmelsene ikke fører til unødvendige restriksjoner eller hindringer på mindre arrangementer i regi av frivillige lag og foreninger, skoler m.m. Vi er derfor også fornøyd med at verneforskriften i nasjonalparken ikke er til hinder for tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av turistforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger.

Motorferdsel

FRIFOs styre og administrasjon var på befaring i Finnmark i september i år der temaet var motorferdsel i utmark, med vekt på barmarkskjøring. FRIFO opplevde på befaringen at aggressiv bruk av snøscooter i to tiår har skapt grobunn for en sterk økning i motorisert barmarkskjøring. Befaringen avslørte også en sviktende lojalitet mot styringsorgan og styringssignaler, noe som ikke bare et grunnleggende problem i et demokrati, men avslører en forvaltningskrise når det gjelder motorisert ferdsel i utmark. Dette blir ytterligere forsterket av manglende håndhevelse av påtalte forhold.

FRIFO mener derfor det er viktig å redusere eller begrense motorferdsel i utmark til et minimum. Det er derfor viktig at verneforskriftene kun åpner for det som er ytterst nødvendig, og at det gjennomføres en streng forvaltningspraksis.

Vennlig hilsen
Friluftslivets fellesorganisasjon

Harald Tronvik
generalsekretær

Hans Erik Lerkelund
fagkonsulent